

Natuurtoets

Haagse Beemden Breda

projectnummer 0476731.100
definitief
16 december 2022

Natuurtoets

Haagse Beemden Breda

projectnummer 0476731.100

definitief
16 december 2022

Auteurs

J.M. Kooijman

Opdrachtgever

Gemeente Breda
Claudius Prinsenlaan 10
4811 DJ BREDA

Gecontroleerd:

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum	beschrijving	vrijgave
16 december 2022	definitief	

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding & planvoornemen	2
1.2	Doel	3
1.3	Leeswijzer	3
2	Effectbeschrijving en -beoordeling	4
2.1	Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek	4
2.2	Effectbepaling voornemen	5
2.3	Soortbescherming	5
2.3.1	Vogels	6
2.3.2	Zoogdieren – vleermuizen	11
2.3.3	Zoogdieren – overige zoogdieren	15
2.3.4	Amfibieën	18
2.3.5	Reptielen	19
2.3.6	Vissen	19
2.3.7	Insecten	19
2.3.8	Kreeftachtigen en weekdieren	20
2.3.9	Zaadplanten, varens en bladmossen	20
2.3.10	Zorgplicht	20
2.4	Natura 2000	21
2.5	NNB	22
2.6	Overig provinciaal beleid Noord-Brabant	22
2.6.1	Rust- en foerageergebied ganzen en smienten	23
2.7	Beschermde houtopstanden Wnb	23
3	Conclusie & advies	25
3.1	Soortbescherming	25
3.1.1	Zorgplicht	27
3.2	Natura 2000	27
3.3	NNB	28
3.4	Overig provinciaal beleid – Groenblauwe mantel	28
3.5	Beschermde houtopstanden Wnb	28
	Literatuurlijst	29
	Bijlage 1 Wettelijk kader	2
	Bijlage 2 Methodiek natuurtoets	13
	Bijlage III – Impressie planvoornemen	15

1 Inleiding

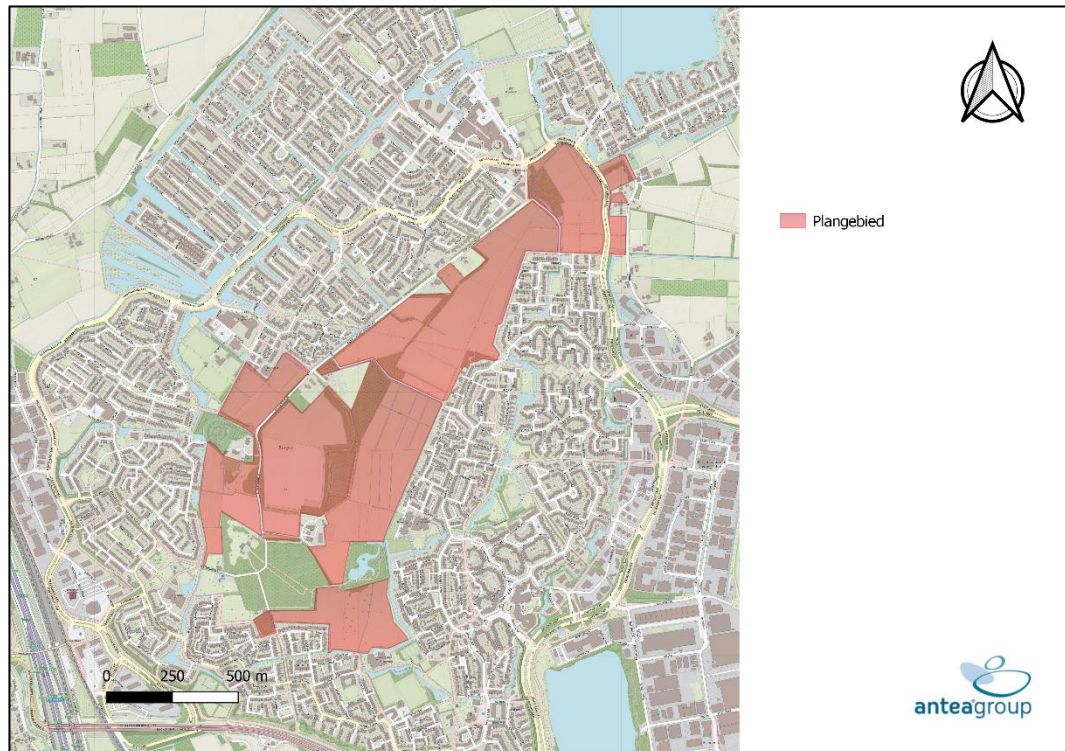
1.1 Aanleiding & planvoornemen

De gemeente Breda is voornemens om natuurontwikkeling te realiseren in de Haagse Beemden te Breda. Het plangebied ligt in het noorden van Breda in het gebied 'De Haagse Beemden' (gemeente Breda, Provincie Noord-Brabant).

In het gebied zijn diverse werkzaamheden beoogd. Alle werkzaamheden zijn beheersmaatregelen ter bevordering van natuur. Zo worden in het gebied diverse graslanden omgezet naar kruiden- en faunarijke graslanden en worden nieuwe bospercelen ingericht. In Bijlage III is het plan in te zien.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of het voornemen effect heeft op beschermde soorten, beschermde gebieden of beschermde houtopstanden (Wet natuurbescherming (Wnb), Natuurnetwerk Nederland (NNN) en overig (provinciaal) beleid). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurwaarden (soorten, gebieden en/of houtopstanden). Er is daarom inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijke effecten die op deze beschermde natuurwaarden kunnen optreden door de ontwikkeling. Dit wordt verkend in deze natuurtoets. Daarnaast worden kansen voor het verbeteren van natuurwaarden genoemd.

In de figuren 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven. In Bijlage III is een impressie van het planvoornemen opgenomen.

Figuur 1.1. Globale ligging van het plangebied (rood gearceerd) ten opzichte van de omgeving. Bron: QGIS-PDOK 2021.

1.2 Doel

Het doel van de natuurtoets is om een goed eerste beeld te krijgen van de (beschermde) natuurwaarden die in het plangebied en de (directe) omgeving aanwezig (kunnen) zijn. Dit gebeurt door het uitvoeren van een bureaustudie en oriënterend terreinbezoek. Op basis hiervan wordt getoetst of in het kader van de Wnb als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kunnen optreden. Daarnaast wordt ingegaan op de eventuele vervolgstappen die noodzakelijk zijn.

1.3 Leeswijzer

De natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1 beschrijft de aanleiding van de natuurtoets en voorgenomen ontwikkeling;
- Hoofdstuk 2 beschrijft het gebied en toetst de (in de omgeving) aanwezige beschermde soorten, beschermde gebieden en beschermde houtopstanden aan de natuurwetgeving en overige beleidskaders.
- Hoofdstuk 3 bevat de conclusies en advies over de te nemen vervolgstappen.

In bijlage 1 wordt het wettelijk kader beschreven. In bijlage 2 wordt de methodiek van voorliggende natuurtoets beschreven.

2 Effectbeschrijving en -beoordeling

In paragraaf 2.1 wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in paragraaf 2.2 de effectbepaling van het plan gegeven. In paragraaf 2.3 t/m paragraaf 2.7 wordt respectievelijk ingegaan op de aanwezigheid van en toetsing aan de Wnb van beschermde soorten, Natura 2000-gebieden, NNN, overig provinciaal beleid van de provincie Noord-Brabant en beschermde houtopstanden.

Indien blijkt dat een onderdeel van paragraaf 2.3 t/m paragraaf 2.7 niet relevant is voor voorliggend planvoornemen, vindt er geen toetsing van het voornemen aan de Wnb (of ander relevant beleidskader) van dat onderdeel plaats.

2.1 Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek

Op 7 oktober is vanaf circa 08:00 uur een oriënterend terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij onbewolkt, zonnig weer met een temperatuur van circa 15 °C. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet geïnspecteerd.

Het plangebied bevat een groot natuurlijk terrein met diverse biotopen. Ook is een groot deel van het gebied in gebruik als begrazingsgebied voor veedieren en is een hoge recreatiedruk aanwezig in grote delen van het gebied. Een deel van de aan de rand liggende bosschages zijn veelal dicht op elkaar staande loofbomen met een dichte struikvegetatie. Door het gebied heen lopen lanen van oude bomen (met name eiken). Ook zijn op enkele locaties rijen van knotwilgen aanwezig. De graslanden zijn veelal vrij vlak en eentonig. De graslanden worden bemaaid of begraasd en aan de randen/bermen is een hogere diversiteit aan kruidachtige planten te vinden. Door het gebied heen stromen enkele watergangen en zijn locaties aanwezig waar water kan stagneren in de vorm van een ven of poel. Ten tijde van het terreinbezoek was het gebied echter vrij droog.

In figuur 2.1 is een impressie gegeven van het plangebied.

Figuur 2.1. Impressie van het plangebied.

2.2 Effectbepaling voornemen

De volgende activiteiten vinden plaats als gevolg van het planvoornemen die een effect kunnen hebben op (het leefgebied van) (beschermde) soorten en beschermde gebieden:

- De hoge vegetatie in het plangebied wordt gedeeltelijk verwijderd;
- Enkele knotwilgen worden gekapt;
- Opgaande vegetatie wordt verwijderd;
- Er is sprake van geluidsverstoring/optische verstoring gedurende de werkzaamheden;
- Een watergang wordt gedempt;
- Er worden gebieden geplagd en gemaaid.

2.3 Soortbescherming

In de onderstaande paragrafen worden per soortgroep de resultaten van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek beschreven. Op basis van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek wordt ingegaan op de mogelijk effecten die als gevolg van het planvoornemen op mogelijk aanwezige beschermde soorten kunnen optreden. Indien negatieve effecten op beschermde soorten niet zijn uit te sluiten, wordt geadviseerd over de te nemen vervolgstappen.

2.3.1 Vogels

Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Tabel 2.1. Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDFF, 2017-2022).

Soort	Categorie
Boomvalk	4
Buizerd	4
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	3
Havik	4
Huismus	2
Kerkuil	3
Ooievaar	3
Ransuil	4
Roek	2
Slechtvalk	3
Sperwer	4
Steenuil	1
Wespendief	4
Zwarte wouw	4

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats, alsook bij wezenlijke aantasting van de functionele leefomgeving, altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn boombroedende soorten (zoals buizerd en ransuil), gebouwbroedende soorten (zoals huismus en gierzwaluw) en overige soorten (zoals grote gele kwikstaart en steenuil).

Tijdens het terreinbezoek is in de omgeving van het plangebied een overvliegende buizerd waargenomen. Overige soorten met een jaarrond beschermd nest zijn niet waargenomen tijdens het terreinbezoek.

Gebouwbewonende soorten

Voor het voornemen worden geen gebouwen gesloopt, waardoor nestlocaties van huismus, gierzwaluw, slechtvalk en kerkuil mogelijk wel aanwezig kunnen zijn in de omgeving van het plangebied, maar niet zullen leiden tot een overtreding van verbodsbepalingen. Het gebied blijft een natuurlijke inrichting behouden en potentieel wordt de biodiversiteit verhoogd. Hierdoor is geen achteruitgang in aanwezig foerageergebied te verwachten. Derhalve wordt niet verder in gegaan op gebouwbroedende vogels.

Boombewonende soorten

Voor wat betreft vogels welke een nest bouwen/overnemen in bomen (buizerd, havik, sperwer, ransuil en boomvalk) kan niet worden uitgesloten dat nestlocaties aanwezig zijn. Derhalve is op 14 december, 2022 een terreinbezoek uitgevoerd om potentiële jaarrond beschermde nesten te

lokaliseren. In totaal zijn zes nesten aangetroffen welke in potentie geschikt zijn als jaar rond beschermd nest. Figuur 2.2 toont de locaties op kaart.

Figuur 2.2. Aangetroffen nestlocaties in het plangebied.

Bij het meest zuidelijk aangetroffen nest is tevens een koppel van de havik waargenomen. Aangezien geen nesten verloren gaan als gevolg van het voornemen kunnen effecten worden voorkomen door rekening te houden met de nesten gedurende de uitvoering. Zo mag er niet binnen 75 meter afstand van de nesten gewerkt worden in het broedseizoen van vogels. Figuur 2.3 toont de 75 meter zone rondom de nesten.

Figuur 2.3. 75 meter zone rondom de nesten.

Indien de noodzaak toch hoog is om binnen de 75 meter zone te werken binnen het broedseizoen, dan kan het nest worden bezocht door een ecooloog om te constateren of het nest in gebruik is genomen. Indien het nest in gebruik is dan worden werkzaamheden uitgesteld, maar indien het nest onbewoond is kunnen de werkzaamheden alsnog doorgaan. De nesten mogen niet ongeschikt worden gemaakt voorafgaand aan de werkzaamheden.

Aangezien bomen niet gekapt worden en nesten behouden blijven is geen nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming aan de orde, zolang er niet binnen 75 meter afstand van een bewoond nest wordt gewerkt in het broedseizoen.

Nestkasten en steenuil

In het plangebied is een nestkast aangetroffen van vermoedelijk een bosuil. Echter, de kast was bevestigd aan een gebouw. Verder zijn in het veld geen nestkasten gevonden van bijvoorbeeld de steenuil (of andere vogels met een jaarrond beschermd nest). Echter, deze kunnen aanwezig zijn in de oudere knotwilgen binnen het plangebied.

Er is een groot aantal knotwilgen aanwezig waar steenuilen gebruik van kunnen maken als jaarrond beschermde nestlocatie. De te kappen knotwilgen zijn vrij jong en hebben weinig holtes. De bomen zijn aanvullend onderzocht middels een endoscoop en bleken ongeschikt te zijn om als nestlocatie te dienen voor steenuilen. Wel zijn elders in het plangebied knotwilgen aanwezig waar potentiële nestlocaties aanwezig kunnen zijn. De locaties zijn weergegeven in Figuur 2.4.

Figuur 2.4. Locaties waar geschikte nestlocaties in knotwilgen aanwezig zijn voor de steenuil.

Voor wat betreft de steenuil gaan tevens geen nestlocaties verloren als gevolg van het voornemen. Voor de steenuil geldt, anders dan bij roofvogelnesten (BIJ12, 2017), dat het leefgebied en de nestlocatie het gehele jaar door beschermd is. Potentieel aanwezige steenuilen zullen in het gebied echter gewend zijn aan soortgelijke werkzaamheden door het landbouwkundig gebruik van de percelen rondom de knotwilgen. De werkzaamheden leiden tot een verbetering in het voedselaanbod van het omliggende gebied voor de steenuil en er gaat geen leefgebied of nestlocatie verloren. Derhalve kunnen de werkzaamheden zorgvuldig worden uitgevoerd door buiten de broedperiode van februari t/m juli te werken in de omgeving van de geschikte knotwilgen.

Steenuil

Om de aan- of afwezigheid van jaarrond beschermde nesten van de steenuil aan te kunnen tonen, is nader onderzoek noodzakelijk. De meest optimale periode om de aanwezigheid aan te tonen, is van 15 februari tot en met 15 april. De inventarisatie moet tijdens goede weersomstandigheden en in een geschikte biotoop plaatsvinden. Het beste moment om te inventariseren is in de avondschemer, vanaf een halfuur na zonsondergang, tot middernacht. Minimaal twee bezoeken dienen te worden verricht waarbij geluiden worden afgespeeld om een reactie van potentieel aanwezige steenuilen te krijgen.

Soorten van Categorie-5 (mogelijk jaarrond beschermde soorten)

Tabel 2.2. Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd (NDFF, 2017-2022).

Soort	Categorie
Blauwe reiger	5
Boomklever	5
Ekster	5
Grote bonte specht	5
Koolmees	5
Pimpelmees	5
Spreeuw	5
Zwarte kraai	5

Tijdens het terreinbezoek zijn enkele categorie 5-soorten waargenomen (boomklever, ekster, grote bonte specht, koolmees en pimpelmees). Nesten van de categorie 5 vogelsoorten zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheid hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen. De categorie 5-soorten vallen daarmee onder de bescherming van algemene broedvogels.

Algemene broedvogels

Tijdens de terreinbezoeken zijn enkele algemene broedvogels waargenomen (o.a. fazant, houtduif, meerkooit, merel, roodborst, staartmees, wilde eend en winterkoning). De bosschages, watergangen (oevers) en overige vegetatie in en rondom het plangebied bieden nestgelegenheid aan deze algemene soorten.

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wnb (artikel 3.1). Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in het broedseizoen (circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wnb aan de orde.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een deskundig ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied,

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

kunnen locatiespecifieke maatregelen worden voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden totdat het nest niet meer in gebruik is.

2.3.2 Zoogdieren – vleermuizen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vleermuizen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.3 Overzicht van waargenomen vleermuizen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDFF, 2017-2022).

Soort	Beschermingsregime
	HR (artikel 3.5)
Gewone dwergvleermuis	X
Gewone grootoorvleermuis	X
Ruige dwergvleermuis	X
Rosse vleermuis	X

Voor vleermuizen zijn drie functies van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn. Dit zijn verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Foerageergebieden en vliegroutes zijn alleen beschermd als deze van essentieel belang zijn voor het functioneren van de verblijfplaats, zogenaamde essentiële foerageergebieden en essentiële vliegroutes. Deze drie onderdelen (verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied) worden hieronder nader beschouwd.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen kunnen hun verblijfplaats in gebouwen of bomen (of beide) hebben. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

In het plangebied gaan geen verblijfplaatsen in gebouwen verloren. Wel worden een aantal knotwilgen mogelijk gekapt of verplaatst in het plangebied, zie ook Figuur 2.6. De knotwilgen bevatten enkele kleine gaten en scheuren, maar blijken na een controle middels een endoscoop ongeschikt te zijn voor vleermuizen. Op basis van deze inventarisatie kan worden gesteld dat de knotwilgen niet geschikt zijn als verblijfplaats, zie ook Figuur 2.5 voor een impressie van de nog vrij jonge knotwilgen.

Figuur 2.5. De knotwilgen zijn vrij jong en bevatten geen doorlopende gaten en scheuren.

Figuur 2.6. Locatie waar knotwilgen worden gekapt in het gebied.

Essentiële vliegroutes

Vliegroutes van vleermuizen betreffen (vaak) lijnvormige elementen in het landschap die als verbinding tussen verblijfplaatsen en foerageergebied fungeren.

In het plangebied zijn zeer veel lijnvormige elementen aanwezig die kunnen dienen als (essentiële) vliegroute. Enkel op de locatie waar knotwilgen worden verplaatst of gekapt kunnen

gaten ontstaan in vliegroutes. De knotwilgen zijn niet onderhouden als knotwilg en zijn hoog uitgegroeid. De laan van knotwilgen is daarmee tussen de zeven en negen meter hoog. Ten opzichte van de laanstructuren in de directe omgeving vormt de knotwilgenlaan een verbinding tussen de woonwijk en het bosgebied in de Haagse Beemden. In de woonwijk zijn zeer waarschijnlijk verblijfplaatsen aanwezig, waardoor de bomenlaan een verbinding vormt tussen verblijfplaatsen en foerageergebied. Derhalve kan de laan een essentiële vliegroute zijn voor vleermuizen, zie Figuur 2.7 voor een impressie van de bomenlaan en Figuur 2.8 voor een overzicht op kaart.

Figuur 2.7. Impressie van de bomenlaan t.o.v. de woonwijk waar verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig kunnen zijn.

Figuur 2.8. Situatie op kaart omtrent de potentiële essentiële vliegroute voor vleermuizen.

De bomenstructuren mogen derhalve niet zomaar gekapt worden. De noordelijke bomenlaan is de meest aaneengesloten route en tevens wat betreft locatie het meest gunstig gelegen. Indien deze bomenstructuur (langs het fietspad) behouden kan blijven, zijn vervolgstappen niet aan de orde en kunnen de overige knotwilgen gekapt worden. Indien de bomenlaan niet behouden kan blijven dient nader onderzoek te worden uitgevoerd om het gebruik van de bomenlaan door vleermuizen te onderzoeken. Indien de structuur geen essentiële vliegroute blijkt te zijn dan kunnen de werkzaamheden zonder vervolgstappen doorgaan. Indien de route wel aantoonbaar als vliegroute wordt gebruikt door vleermuizen, dan dient alsnog een vervangende laanstructuur te worden aangebracht welke kan voldoen aan de functie voor de vleermuizen van de huidige bomenlaan.

Vervolgstappen nader onderzoek vleermuizen

Voor het onderzoek naar vliegroutes dienen beide bomenlanen te worden onderzocht op het gebruik als vliegroute. Het onderzoek dient te worden uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol 2021. Dit betekent dat minimaal twee bezoeken dienen te worden uitgevoerd in de periode 15 april – 15 oktober, met minimaal 8 weken tussen de bezoeken en waarvan één keer in de kraamperiode (15 mei – 15 juli). Gezien de situatie kan tevens informatie worden behaald door het gebruik van stand-alone detectors. Middels deze apparaten kan de activiteit op een gehele nacht worden gemonitord. Zeker aangezien het een

laan bevat in een verder open omgeving kunnen stand-alone detectors goed worden toegepast. Geadviseerd wordt het onderzoek als volgt uit te voeren:

- 2 x 2 uur in de periode 15 april – 15 oktober met minimaal 8 weken tussenperiode en eenmaal in de kraamtijd (15 mei – 15 juli);
- 2 x gecombineerd met het terreinbezoek een stand-alone detector plaatsen welke 3 nachten achtereenvolgend actief is.

Essentieel foerageergebied

Foerageergebied van vleermuizen betreft locaties waar vleermuizen hun voedsel verzamelen. Dit kunnen uiteenlopende gebieden zijn. In het plangebied zijn potentieel zeer waardevolle foerageergebieden gelegen voor vleermuizen. Door de ligging in stedelijk gebied zijn er mogelijk veel verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig in de woningen rondom de Haagse Beemden. Het gebied heeft daarmee zeer waarschijnlijk een essentiële functie als foerageergebied voor vleermuizen. Als gevolg van het voornemen gaat geen foerageergebied verloren. De nieuwe inrichting van het gebied zal een positief effect hebben op de biodiversiteit, waardoor het gebruik als foerageergebied voor de vleermuizen potentieel zal toenemen. Derhalve is geen sprake van een overtreding van verbodsbepalingen en is nader onderzoek niet aan de orde.

2.3.3 Zoogdieren – overige zoogdieren

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van overige soorten zoogdieren in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.4 Overzicht van waargenomen zoogdieren in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDFF, 2017-2022).

Soort	Beschermingsregime		Vrijgestelde zoogdieren Wnb (artikel 3.10)
	HR (artikel 3.5)	Wnb (artikel 3.10)	
Bever	X		
Bosmuis		X	
Bunzing		X	
Eekhoorn		X	
Egel			X
Haas		X	
Huisspitsmuis		X	
Konijn			X
Ree			X
Vos			X

Bever

In het plangebied zijn geen sporen aangetroffen van de bever. De watergangen zijn over het algemeen vrij smal en er is onvoldoende aaneengesloten waterrijk biotoop aanwezig voor de

bever om essentieel leefgebied te hebben binnen het plangebied. De bever is derhalve uitgesloten.

Eekhoorn

Het plangebied is zeer geschikt biotoop voor de eekhoorn. De eekhoorn komt tevens in de omgeving voor (NDFF 2017-2022), maar wordt enkel in de woonomgeving gemeld. De soort komt echter zeer waarschijnlijk voor in de Haagse Beemden. In knotwilgen worden over het algemeen geen nesten gebouwd en in de knotwilgen zijn gedurende het terreinbezoek tevens geen nesten aangetroffen. Aangezien verder geen bomen worden gekapt blijven potentiële nesten van eekhoorns behouden. Derhalve zijn geen vervolgstappen aan de orde aangezien het gebied in de toekomst functioneel blijft voor de eekhoorn.

Marterachtigen

Het plangebied is geschikt voor alle kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing), boom- en steenmarter en in mindere mate voor de das. In het gebied is veel ruigtevegetatie, grasland en waterrijk biotoop aanwezig. Daarnaast bestaan de bomenlanen uit vrij oude eiken met grote scheuren en gaten waar geschikte verblijfplaatsen voor de boommarter aanwezig kunnen zijn. Deze bomen blijven behouden waardoor verblijfplaatsen in bomen niet verloren zullen gaan. In theorie kunnen alle soorten marterachtigen voorkomen in het gebied. Het plangebied blijft na oplevering van het werk nog steeds geschikt voor de marterachtigen. Derhalve dient nader onderzoek plaats te vinden op locaties waar potentiële verblijfplaatsen verloren gaan. De functie als foerageergebied blijft behouden. De werkzaamheden worden daarnaast in delen uitgevoerd, waardoor te allen tijde geschikte uitwijkmogelijkheden blijven bestaan als foerageergebied. Bij werklocaties waar werkzaamheden aan de bodem (graven, plagen) en opruimwerkzaamheden (weghalen van takkenhopen en rommel e.d.) plaatsvinden kunnen verblijfplaatsen verloren gaan. Derhalve dient op deze locaties nader onderzoek te worden uitgevoerd en mitigerende/compenserende maatregelen worden voorgesteld wanneer marterachtigen worden aangetroffen. Figuur 2.9 toont een overzicht van biotopen binnen het plangebied waar verblijfplaatsen van marterachtigen aanwezig kunnen zijn of welke van essentieel belang zijn voor het in stand houden van een verblijfplaats.

Open graslanden waar begrazing plaatsvindt zijn niet geschikt voor verblijfplaatsen van marterachtigen, maar kunnen wel gebruikt worden als foerageergebied. Echter, hier kan wel gewerkt worden zolang de verblijfplaatsen in stand blijven. Het gebied gaat namelijk niet permanent verloren als foerageergebied en de werkzaamheden worden gefaseerd in het hele gebied uitgevoerd.

Figuur 2.9. Overzicht van geschikt biotoop voor marterachtigen i.r.t. verblijfplaatsen.

Vervolgstappen nader onderzoek marterachtigen

Voor onderzoek naar de aanwezigheid van kleine marterachtigen en grotere marterachtigen bestaan verschillende handreikingen. Vanwege de afwezigheid van handreikingen voor de steenmarter en boommarter, wordt steenmarteronderzoek vaak uitgevoerd volgens de Handreiking Kleine Marters (Bouwens, 2017). Het onderzoek houdt in dat er tussen half maart en september (de meest actieve periode) 6 weken onderzoek uitgevoerd dient te worden.

De meest effectieve manier van onderzoek naar marterachtigen is door middel van cameravalonderzoek. Een cameraval is een camera die activeert wanneer er binnen het detectiebereik sprake is van warmte én beweging. Hiermee kunnen dieren zowel 's nachts als overdag worden waargenomen. Toegepaste methodes zijn de struikrover (wezel en hermelijn), mostela (wezel) en open cameraopstellingen (grotere marterachtigen en bunzing).

Vrijgestelde soorten zoogdieren in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is binnen het plangebied biotoop aanwezig voor de algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten als ree, egel, haas, konijn en vos. Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze soorten optreden. Binnen de provincie Noord-Brabant geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in de negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt. In paragraaf 2.3.10 wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

2.3.4 Amfibieën

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van amfibieën in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.5 Overzicht van waargenomen amfibieën in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDFF, 2017-2022).

Soort	Beschermingsregime		Vrijgestelde amfibieën Wnb (artikel 3.10)
	HR (artikel 3.5)	Wnb (artikel 3.10)	
Alpenwatersalamander		X	
Bruine kikker			X
Gewone pad			X
Kleine watersalamander			X

Alpenwatersalamander

De alpenwatersalamander komt uit de bureaustudie naar voren. Daarnaast is de alpenwatersalamander bekend in het gebied vanuit waarnemingen door derden (NDFF 2017-2022). Op locaties waar ruigtevegetatie verdwijnt, graafwerkzaamheden worden verricht of gemaaid wordt met zwaar materiaal kunnen effecten plaatsvinden op het landbiotoop van de alpenwatersalamander. Waterbiotopen worden door het voornemen niet aangetast, waardoor geen effecten ontstaan op essentieel voortplantingsbiotoop. Wel is het noodzakelijk om in kaart te brengen waar de alpenwatersalamander voorkomt in het gebied en wat het daarbij behorende essentiële landbiotoop is. Derhalve kunnen maatregelen worden voorgesteld om effecten te voorkomen. Nader onderzoek naar het landbiotoop van de alpenwatersalamander is hiervoor noodzakelijk.

Vervolgstappen nader onderzoek alpenwatersalamander

Voor onderzoek naar de aanwezigheid van de alpenwatersalamander dient het landbiotoop in kaart te worden gebracht. Dit kan voornamelijk door het omdraaien van materiaal in geschikte gebieden binnen het plangebied, in de periode juni - oktober. Voor het inschatten van winterbiotoop is expert judgement nodig.

Poelkikker

In het plangebied zijn wateren aanwezig welke geschikt zijn voor de poelkikker. De poelkikker is in- en in de omgeving van het plangebied echter niet bekend. De poelkikker is daarnaast een watergebonden soort, waardoor er geen effect wordt verwacht op eventueel voorkomende poelkikkers in het gebied. Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Vrijgestelde amfibieën in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is binnen het plangebied biotoop aanwezig voor de algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Met name de waterrijke biotopen, maar ook bosrijke biotopen zijn geschikt voor deze soorten. Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze soorten optreden. Binnen de provincie Noord-Brabant geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in de negatieve effecten zo veel

als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt. In paragraaf 2.3.10 wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

2.3.5 Reptielen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van reptielen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.6. Overzicht van waargenomen reptielen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDFF, 2017-2022).

Soort	Beschermingsregime	
	HR (artikel 3.5)	Wnb (artikel 3.10)
Muurhagedis	X	

Uit de bureaustudie komt de muurhagedis naar voren. De muurhagedis heeft een specifiek rotsachtig biotoop nodig wat in Nederland vooral te vinden is op oude stadsmuren. In Breda is geen wilde populatie aanwezig en in het plangebied is geen geschikt biotoop aangetroffen van de soort. Aan de rand van het plangebied aan de oostkant is eenmalig een waarneming gedaan van een muurhagedis, maar dit betrof een dood exemplaar. De muurhagedis kan binnen het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

2.3.6 Vissen

Uit de bureaustudie komen geen beschermde vissoorten naar voren. Echter, de watergangen in het gebied zijn geschikt voor de grote modderkruiper. Een aantal watergangen wordt aangetast in de oevers en een watergang zal gedempt worden. Derhalve kunnen effecten op de grote modderkruiper niet op voorhand worden uitgesloten.

2.3.7 Insecten

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van insecten in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.7. Overzicht van waargenomen insecten in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDFF, 2017-2022).

Soort	Beschermingsregime	
	HR (artikel 3.5)	Wnb (artikel 3.10)
Teunisbloempijlstaart	X	
Tuimelaar	X	

Uit de bureaustudie komen de teunisbloempijlstaart en de tuimelaar (waterkever) naar voren. Aangezien waterbiotoop niet wordt beïnvloedt zal niet verder worden ingegaan op de tuimelaar.

In het plangebied zijn standplaatsen waargenomen van teunisbloemen, maar sporadisch. Het veldbezoek werd echter vrij laat in het bloeiseizoen van de teunisbloem en het harig wilgenroosje

uitgevoerd. Aangezien de soort in het gebied kan voorkomen dienen op alle terreinen waar maaiwerkzaamheden en grondwerkzaamheden plaatsvinden nader onderzoek plaats te vinden naar het voorkomen van teunisbloempijlstaarten (voornamelijk de rupsen).

Vervolgstappen nader onderzoek teunisbloempijlstaart

Voor onderzoek naar de aanwezigheid van de teunisbloempijlstaart dient het plangebied minimaal tweemaal volledig worden onderzocht op de aanwezigheid van rupsen van de teunisbloempijlstaart. Dit dient plaats te vinden op de terreinen waar werkzaamheden worden uitgevoerd waarbij de aanwezige vegetatie wordt verwijderd of aangetast. Het meest geschikte moment voor het onderzoek is juni tot en met augustus.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde insecten niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

2.3.8 Kreeftachtigen en weekdieren

Op basis van het terreinbezoek worden beschermde kreeftachtigen en weekdieren niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

2.3.9 Zaadplanten, varens en bladmos

Op basis van het terreinbezoek worden beschermde zaadplanten, varens en bladmos niet verwacht door het grotendeels ontbreken van geschikt biotoop. Oevers en watergangen worden door het voornemen niet aangetast en over het algemeen vinden de werkzaamheden voornamelijk plaats op de graslanden. Op deze graslanden zijn geen unieke biotopen aangetroffen waar beschermde planten snel worden verwacht. Aangezien het gebied in de toekomst de bestemming natuur blijft behouden krijgen beschermde planten potentieel meer kans om tot uiting te komen in de momenteel zeer dichtbegroeide graslanden. Beschermde planten kunnen met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid worden uitgesloten. Wel kunnen rode lijstsoorten aanwezig zijn, waar zorgvuldig mee dient te worden omgegaan.

2.3.10 Zorgplicht

In het plangebied komen veel soorten voor welke niet in Artikel 3 van de Wet natuurbescherming worden benoemd. Deze soorten zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht voor de Wnb in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt voor deze soorten, net als alle overige in het wild levende dieren en planten, de zorgplicht (zie bijlage 1). Dit houdt in dat tijdens de werkzaamheden zo veel mogelijk negatieve effecten op aanwezige natuurwaarden dienen te worden voorkomen dan wel te worden beperkt.

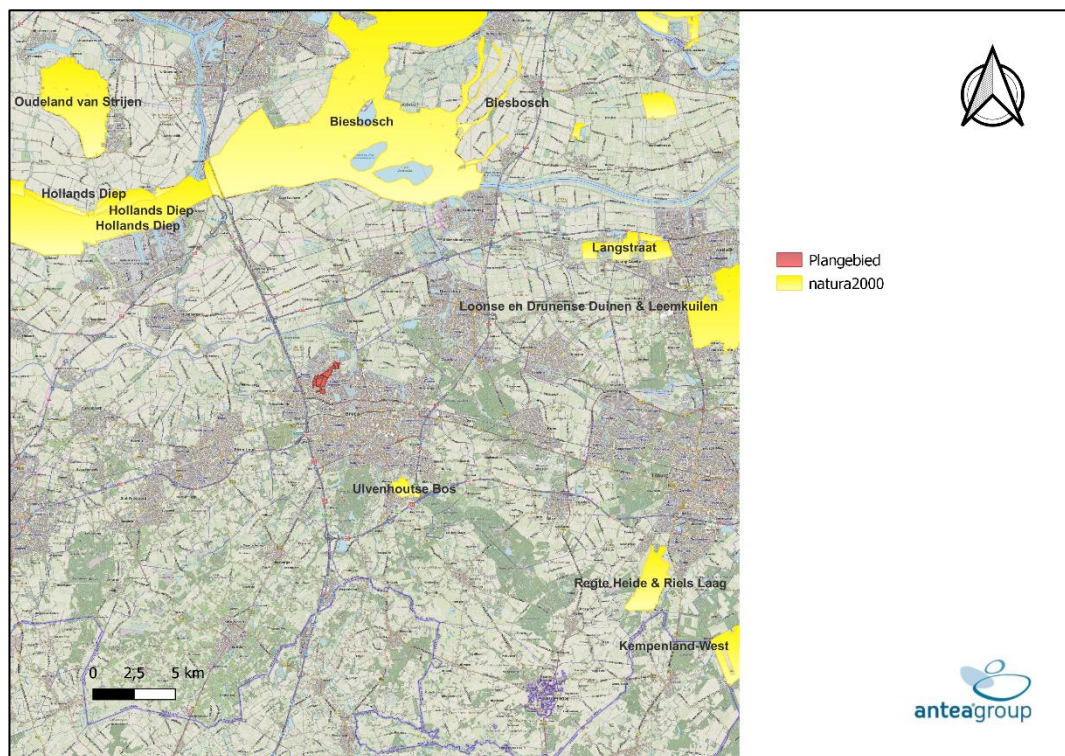
De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten worden gegarandeerd. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 2.8.

Tabel 2.8. Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten.

Soort(groep)	Maatregel
Grondgebonden zoogdieren (alle soorten)	Voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie in het plangebied kort maaien
Amfibieën	Werken in de richting van een vluchtmogelijkheid en van te voren afvangen van dieren.
Planten	Voorkomen dat de standplaatsen worden aangetast door groeiplaatsen te markeren of deze over te plaatse.

2.4 Natura 2000

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Ulvenhoutse bos en ligt op circa 7 kilometer afstand ten zuidoosten van het plangebied (zie figuur 2.10). Dit gebied is aangewezen op basis van de Habitatrichtlijn. Binnen een straal van 15 km liggen nog vier andere Natura 2000-gebieden. Het betreft het Hollands Diep, Langstraat en de Regte Heide & Riels Laag (zie figuur 2.10).

Figuur 2.10. Ligging Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied (Bron: Qgis – PDOK).

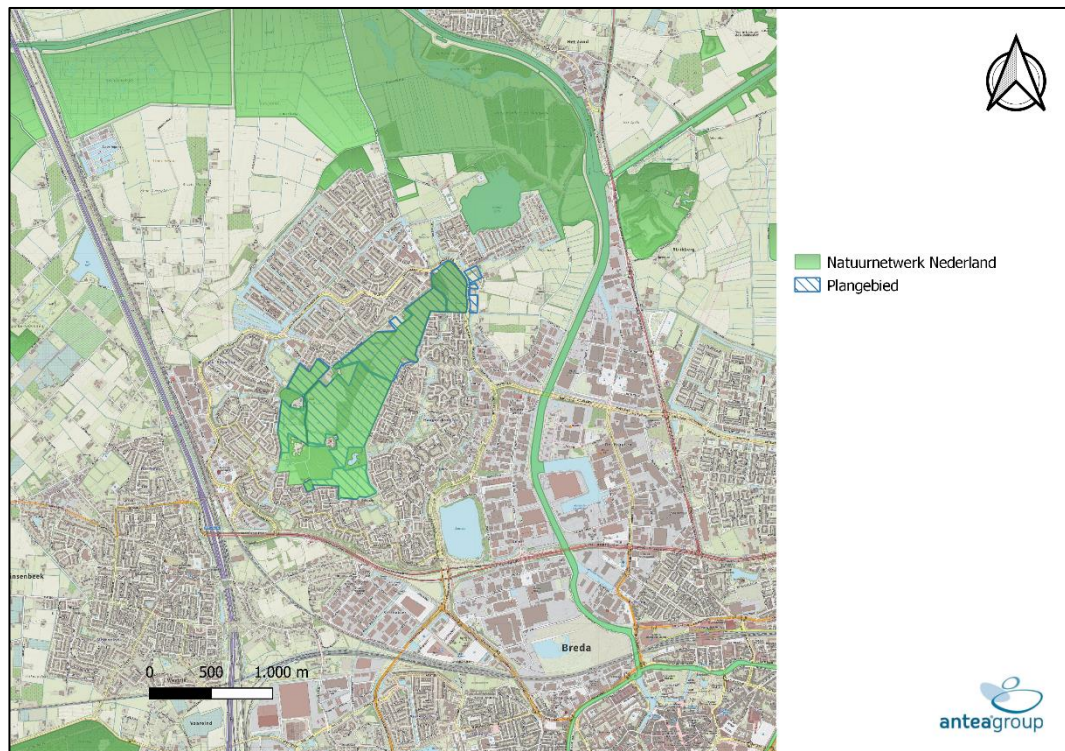
Bij voorliggend planvoornemen is er zowel sprake van een realisatiefase als gebruiksfase. Er kan daardoor sprake zijn van zowel tijdelijke als permanente effecten.

De Natura 2000-gebieden liggen buiten het invloedsgebied van alle storingsfactoren, zoals bijvoorbeeld verdroging of geluid- en lichtverstoreng, met uitzondering van verzuring en vermessing. Gezien de afstand tot stikstofgevoelige habitattypen in de Natura 2000-gebieden en

de voorgenomen werkzaamheden zijn effecten als gevolg van vermessing en verzuring door stikstofdepositie niet uit te sluiten. Derhalve zijn vervolgstappen aan de orde. In de permanente situatie is geen sprake van een uitstoot van stikstof. Echter, gedurende de realisatiefase kan sprake zijn van een tijdelijke toename van stikstof. Derhalve dient een AERIUS berekening te worden uitgevoerd.

2.5 NNB

In bijna het gehele plangebied is NNB-gebied aanwezig, zie ook figuur 2.11.

Figuur 2.11. Ligging van het plangebied (Blauw gestreept kader) ten opzichte van aangewezen natuurnetwerk Brabant. Bron: Provincie Noord-Brabant.

Het plangebied ligt binnen de begrenzing van NNB. Als gevolg van het planvoornemen kunnen er effecten optreden. Deze effecten dienen nader beschouwd te worden of er dient contact te worden opgenomen met de provincie Noord-Brabant over de te nemen vervolgstappen.

2.6 Overig provinciaal beleid Noord-Brabant

Naast het NNB zijn in de provincie Noord-Brabant gebieden aangewezen als Groenblauwe mantel (Artikel 3.32 Omgevingsverordening). Het beleid in de Groenblauwe mantel is gericht op het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, watersysteem en landschap. Voor de natuur betekent dit vooral versterking van de leefgebieden voor plant- en diersoorten en de bevordering van de biodiversiteit buiten het NNB. Voor het water wordt vooral ingezet op kwantitatief en

kwitatief herstel van kwelstromen. Het dichtstbijzijnde Groenblauwe mantel-gebied grenst aan het plangebied net ten noorden van het plangebied, zie ook Figuur 2.12.

Figuur 2.12. Ligging van de groenblauwe mantel (blauw gestreepte gebieden) t.o.v. het plangebied.

De werkzaamheden staan het beleid van de Groenblauwe mantel niet in de weg. Enkel aan de noordkant grenst het gebied aan de Groenblauwe mantel, maar van een direct of indirect effect op de verbindende functie of natuurlijke waarden is geen sprake.

2.6.1 Rust- en foerageergebied ganzen en smienten

Binnen de gemeente Breda zijn geen Rust- en foerageergebieden voor ganzen en smienten aangewezen. Effecten op dergelijke gebieden ten gevolge van het voornemen zijn op voorhand uitgesloten. Om deze reden worden de rust- en foerageergebieden voor ganzen en smienten niet nader behandeld in voorliggende natuurtoets.

2.7 Beschermde houtopstanden Wnb

Een aantal knotwilgen in het plangebied worden gekapt als gevolg van het planvoornemen. Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom Wnb (of voormalige Boswet). Deze bomen maken deel uit van een rijbeplanting van meer dan 20 bomen, gerekend over het totaal aantal rijen. Daarmee vallen de bomen per definitie onder de beschermde houtopstanden Wnb.

In de volgende gevallen geldt op grond van de Wnb geen verplichting tot het melden en herbeplanten voor het vellen:

- uit populieren of wilgen bestaande:
 - o wegbeplantingen;
 - o beplantingen langs waterwegen, en
 - o eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;

De knotwilgen zijn gelegen langs een fietspad, maar onduidelijk is of deze in de gemeente Breda onder wegbeplanting vallen. Er dient derhalve contact te worden gelegd met de gemeente Breda over het beleid omtrent de bescherming van de knotwilgen onder de gemeentelijke APV.

3 Conclusie & advies

In dit hoofdstuk is per onderdeel de conclusie en het advies gegeven dat voortkomt uit de uitgevoerde natuurtoets.

3.1 Soortbescherming

Binnen het plangebied is geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde soorten (Wnb) waarvoor geen algemene vrijstelling geldt. Het gaat om soorten uit de volgende soortgroepen: algemene broedvogels, jaarrond beschermde nesten, marterachtigen, vleermuizen, amfibieën en insecten. In tabel 3.1 zijn de conclusies ten aanzien van deze beschermde soorten opgenomen. De onderbouwing van de conclusies zijn beschreven in paragraaf 2.3 van voorliggende natuurtoets. Voor de overige soort(groep)en is beoordeeld dat vervolgstappen niet aan de orde zijn. Voor deze soorten en vrijgestelde soorten geldt wel de zorgplicht.

Tabel 3.1 Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort(groep)	Essentieel leefgebied in (directe omgeving van) plangebied?	Nader onderzoek nodig?	Maatregelen?	Ontheffing Wnb aan de orde?
Vogels met een jaarrond beschermd nest (roofvogels en uilen)	Ja, potentiële nestgelegenheden zijn aanwezig.	Nee, nesten gaan niet verloren en middels maatregelen zijn effecten volledig te voorkomen.	Werken buiten het broedseizoen of ecologische vrijgave noodzakelijk.	Nee
Vogels (algemene broedvogels)	Ja	N.v.t.	Ja, zie paragraaf 2.3.1 en tabel 3.3	Nee
Zoogdieren (diverse soorten vleermuizen) – verblijfplaatsen en vliegroutes	Knotwilgen zijn uitgegroeid tot een aaneengesloten lijnvormig element. Mogelijk belangrijke verbinding.	Ja	Behouden van bomenstructuur of het realiseren alternatieve vliegroutes	Mogelijk, indien verbodsbepalingen worden overtreden.
Zoogdieren (diverse soorten marterachtigen) – verblijfplaatsen	Ja, zeer veel geschikt leefgebied aanwezig. Met name randstructuren.	Ja	Mogelijk, denk aan het compenseren van verblijfplaatsen	Mogelijk, indien verbodsbepalingen worden overtreden
Amfibieën Alpenwatersalamander - landbiotoop	Ja, soort is bekend in een deel van het plangebied.	Ja	Ja, denk aan het werken buiten kwetsbare periodes en afzetten met amfibieënschermen	Mogelijk, indien verbodsbepalingen worden overtreden.

Soort(groep)	Essentieel leefgebied in (directe omgeving van) plangebied?	Nader onderzoek nodig?	Maatregelen?	Ontheffing Wnb aan de orde?
Vissen <i>Grote modderkruiper</i>	Mogelijk, de watergangen in het gebied zijn geschikt voor de grote modderkruiper.	Ja	Indien aanwezig, afvangen van grote modderkruipers en realiseren alternatief leefgebied.	Mogelijk, indien verbodsbepalingen worden overtreden.
Insecten <i>Teunisbloempijlstaart</i>	Mogelijk, waardplanten zijn aanwezig.	Ja	Opnemen van waardplanten in toekomstige inrichting. Locaties waar de soort aanwezig is mag enkel in de actieve periode (juni-september) gewerkt worden en de soort moet via rupsen en eitjes worden overgeplaatst.	Mogelijk, indien verbodsbepalingen worden overtreden.

In tabel 3.2 is aangegeven dat er nader onderzoek nodig is naar diverse soorten. De beschrijving van deze nadere onderzoeken wordt in tabel 3.2 uiteengezet.

Tabel 3.2. Beschrijving nader onderzoek.

Soort	Onderzoeksmethode
Vleermuizen	- 2 x 2 uur in de periode 15 april – 15 oktober met minimaal 8 weken tussenperiode en eenmaal in de kraamtijd (15 mei – 15 juli); - 2 x gecombineerd met het terreinbezoek een stand-alone detector plaatsen welke 3 nachten achtereenvolgend actief is.
Marterachtigen	Onderzoek middels wildcamera's voor een periode van minimaal 6 weken in de periode maart – augustus.
Alpenwatersalamander	Onderzoek middels het omdraaien van materiaal in de periode juni – oktober. Eenmalig scheppen in de te dempen watergangen.
Grote modderkruiper	Middels eDNA monsters nemen, is niet afhankelijk van het seizoen.
Teunisbloempijlstaart	Onderzoek door waardplanten (wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart) te controleren op rupsen van de teunisbloempijlstaart in de periode juni – augustus.

In tabel 3.3 is aangegeven dat een overtreding van de Wnb voor een aantal soorten op voorhand kan worden voorkomen door het treffen van maatregelen. Deze maatregelen zijn in tabel 3.3 uiteengezet. Door het nemen van deze maatregelen worden negatieve effecten voorkomen en zijn geen vervolgstappen noodzakelijk.

Tabel 3.3. Beschrijving maatregelen om overtreding van de Wnb te voorkomen.

Soort(groep)	Maatregelen
Vogels met een jaarrond beschermd nest	In de omgeving van nesten niet werken gedurende het broedseizoen. Eventueel kan de locatie door een ecooloog worden vrijgegeven indien het nest niet in gebruik is.
Algemene broedvogels	Werken buiten het broedseizoen of delen ongeschikt voorafgaand aan het broedseizoen maken en ongeschikt houden

3.1.1 Zorgplicht

Uit paragraaf 2.3.10 blijkt dat er in het plangebied soort(groep)en aanwezig (kunnen) zijn waarmee rekening dient te worden gehouden in het kader van de zorgplicht voor soorten. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 3.4.

Tabel 3.4. Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten.

Soort(groep)	Maatregel
Grondgebonden zoogdieren (alle soorten)	Voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie in het plangebied kort maaien.
Amfibieën	Werken in de richting van een vluchtmogelijkheid en van te voren afvangen van dieren.
Planten	Voorkomen dat de standplaatsen worden aangetast door groeiplaatsen te markeren of deze over te plaatse.

3.2 Natura 2000

In tabel 3.5 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde Natura 2000-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.4 van voorliggende natuurtoets.

Tabel 3.5. Conclusies Natura 2000-gebieden.

	Natura 2000
Zijn er Natura 2000-gebieden aanwezig waarop effecten kunnen optreden?	Ja, dichtstbijzijnde zijn de Ulvenhoutse bossen
Treden er negatieve effecten op of zijn deze te verwachten?	Ja, er kan sprake zijn van verzuring en vermesting door stikstofdepositie.
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Ja, AERIUS berekening voor de realisatiefase noodzakelijk.
Wnb-vergunning of akkoord van de provincie noodzakelijk?	Onduidelijk

3.3 NNB

In tabel 3.6 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde NNB-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.5 van voorliggende natuurtoets.

Tabel 3.6. Conclusies NNB-gebieden.

	NNB
Op welke afstand van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde NNN-gebied?	Grote delen van het plangebied zijn gelegen in het NNB.
Is er sprake van toetsing van externe werking in de betreffende provincie?	Ja
Is er sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden of is dit te verwachten?	Het project zal de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied zeer waarschijnlijk versterken.
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Ja, het onderdeel NNB dient nader te worden uitgewerkt.
Afstemming met het bevoegd gezag aan de orde?	Ja, met provincie Noord-Brabant

3.4 Overig provinciaal beleid – Groenblauwe mantel

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Groenblauwe mantel, maar grenst hier wel aan. Aangezien de werkzaamheden de natuurlijke waarde van het gebied verhogen en daarbij tevens de functie als verbinding grenzend aan de Groenblauwe mantel zijn effecten op voorhand uitgesloten. Er zijn geen verdere acties noodzakelijk.

3.5 Beschermde houtopstanden Wnb

Een aantal knotwilgen in het plangebied worden gekapt als gevolg van het planvoornemen. Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom Wnb (of voormalige Boswet). Deze bomen maken deel uit van een rijbeplanting van meer dan 20 bomen, gerekend over het totaal aantal rijen. Daarmee vallen de bomen per definitie onder de beschermde houtopstanden Wnb.

In de volgende gevallen geldt op grond van de Wnb geen verplichting tot het melden en herbepanten voor het vellen:

- uit populieren of wilgen bestaande:
 - o wegbeplantingen;
 - o beplantingen langs waterwegen, en
 - o eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;

De knotwilgen zijn gelegen langs een fietspad, maar onduidelijk is of deze in de gemeente Breda onder wegbeplanting vallen. Er dient derhalve contact te worden gelegd met de gemeente Breda over het beleid omtrent de bescherming van de knotwilgen onder de gemeentelijke APV.

Literatuurlijst

BIJ12, 2017a. Kennisdocument buizerd (*Buteo buteo*). Versie 1.0, juli 2017.

Bouwens, 2017. Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. Oktober 2017.

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017).

Netwerk Groene Bureaus (NGB), 2021. Vleermuisprotocol 2021.

Provincie Noord-Brabant, 2022. Natuurbeheerplannen. Bron: <https://noord-brabant.maps.arcgis.com/home/index.html>

Overig

NDFF

Street Smart

AERIUS-calculator, versie 2022

Qgis, 2022

Bijlage 1 Wettelijk kader

Bijlage 1 Wettelijk kader

In deze bijlage staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving en het beleidskader.

Het betreft de Wet natuurbescherming (Wnb). Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen).

Wnb - Algemeen

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden. De Wnb beschermt:

- De Natura 2000-gebieden die aangewezen zijn in het kader van het Europees natuurbeleid (gebiedsbescherming)
- De planten- en diersoorten (onderdeel soortbescherming)
- Bos en houtopstanden (onderdeel houtopstanden).

Veel verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen bij de provincies. Er zijn hierop wel uitzonderingen waarvoor het ministerie van LNV bevoegd gezag is. Dit betreft onder andere de aanleg en uitbreiding van hoofdwegen, landelijke spoorwegen, hoofdvaarwegen, primaire waterkeringen, militaire terreinen en oefengebieden, militaire luchthavens, Schiphol en overige burgerluchthavens, het landelijke gastransportnet, hoogspanningsverbindingen van tenminste 220 kV, activiteiten van buitenlandse mogendheden en activiteiten namens een lid van het Koninklijk Huis. LNV is ook bevoegd gezag voor ruimtelijke ingrepen in de Exclusieve Economische Zone (EEZ) en voor Windenergie op zee (kavelbesluiten).

Gemeenten hebben een loketfunctie. Het is mogelijk om een natuurvergunning 'aan te haken' bij de omgevingsvergunning, maar dit hoeft niet. De Wnb richt zich op bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden.

Wnb - Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- 1) soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v. Wnb);
- 2) soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn (artikel 3.5 e.v. Wnb);
- 3) 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora') (artikel 3.10 e.v. Wnb).

Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v. Wnb)

Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 3.1 e.v.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het is mogelijk om ontheffing aan te vragen voor de overtreding van de verbodsbepalingen. De ontheffing kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Vogelrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 1: 'in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid' (dit is dus strenger dan voor soorten van de Habitatrichtlijn en de andere soorten);
- Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en/of Bonn (artikel 3.5 e.v. Wnb)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.5 e.v.:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Onder de Wnb is het mogelijk om voor streng beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 3.5 bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Hierbij geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 3.5.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten zoals opgenomen in artikel 3.5 van de Wnb bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing worden aangevraagd. De ontheffing kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Habitatrichtlijn.

Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 3: 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten';

- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten (artikel 3.10 e.v. Wnb)

De categorie 'andere soorten' bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage A en B van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.10 e.v..

Het is verboden:

- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Daarnaast geldt ook vrijstelling bij ruimtelijke projecten voor soorten die staan op besluit vrijgestelde soorten. Het hangt per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb). Deze zorgplicht is verder in deze bijlage nog toegelicht.

Indien de 'andere soorten' niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten uit de categorie 'andere soorten' van de Wnb bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing worden aangevraagd. De ontheffing kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang h 'in het algemeen belang';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Samenvatting gronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie beschermde soorten (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).				
Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	Ja	Ja	Ja
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	Ja	Ja	Ja
3	volksgezondheid en openbare veiligheid	Ja	Ja	Ja
	veiligheid van luchtverkeer	Ja	Nee	Ja
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	Ja	Ja	Ja
	ter bescherming van Flora en Fauna	Ja	Ja	Ja
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	Ja	Ja	Ja
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	Ja	Ja
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	Ja
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud (ook natuurbeheer), algemeen belang, bestendig gebruik	Nee	Nee	Ja

Zorgplicht

Er dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de zorgplicht zoals vastgelegd in artikel 1.11 van de Wnb. Deze zorgplicht houdt o.a. in dat als een activiteit wordt ondernomen waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig kan zijn voor in het wild levende dieren en planten, deze activiteit niet plaats mag vinden. Ook moeten alle maatregelen worden genomen om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht heeft betrekking op de gebieds- en op de soortbescherming. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
1. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Wnb - Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming is vastgelegd in artikel 2.1 tot en met 2.11 van de Wnb. Hierin wordt de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, voor zover die betrekking hebben op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. De begrenzing van de Natura 2000-gebieden en de instandhoudingdoelstellingen voor die gebieden zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden. De instandhoudingdoelstellingen beschrijven voor de voor het gebied aangewezen habitattypen en soorten of een bepaalde ontwikkeling ervan gewenst is of dat het behoud ervan op het aanwezige niveau moet worden nagestreefd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van LNV.

Voortoets en Passende beoordeling

De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, ten aanzien van plannen en projecten en die mogelijke effecten hebben op de natuurlijke kenmerken van de gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelen die in de Natura 2000-gebieden van kracht zijn. De Wnb maakt daarbij onderscheid in enerzijds plannen (plantoets) en anderzijds projecten (projecttoets).

Bij plannen en projecten in, of in de nabijheid (externe werking) van, een Natura 2000-gebied dienen de initiatiefnemers in een oriënterende fase (voortoets) te onderzoeken of het plan een significant negatief effect op de instandhoudingdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied kan hebben. Met externe werking wordt bedoeld dat ook activiteiten buiten het gebied de natuurwaarden in het gebied kunnen beïnvloeden. Indien na dit onderzoek niet kan worden uitgesloten dat de activiteit een significant negatief effect heeft, dient de initiatiefnemer meer gedetailleerd dan in de oriënterende fase in kaart te brengen wat de effecten van de activiteit kunnen zijn. Daarbij dienen ook, indien noodzakelijk, de mitigerende maatregelen te worden betrokken. Deze analyse heet een 'passende beoordeling'. Het bevoegd gezag toetst de passende beoordeling.

Wanneer uit de passende beoordeling alsnog de zekerheid wordt verkregen dat de activiteit niet leidt tot significant negatieve effecten, kan de activiteit doorgang vinden. Wanneer uit de voortoets blijkt dat er wel kans is op een negatief effect, maar dit als niet significant kan worden gezien, kan eveneens, op basis van een verslechteringstoets toestemming voor het uitvoeren van de activiteit worden verleend. Wanneer uit de passende beoordeling blijkt dat significante negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, kan het project alleen doorgang vinden op grond van de “ADC-criteria”.

Dit betekent dat:

- A – alternatieve oplossingen voor het plan ontbreken;
- D – er dwingende redenen van groot openbaar belang zijn, en
- C – de initiatiefnemer compenserende maatregelen vooraf en tijdig treft.

Stikstofdepositie

Stikstofdepositie vormt veelal een knelpunt bij de besluitvorming over plannen en projecten, omdat in veel Natura 2000-gebieden overbelasting van stikstof een probleem is voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen voor de voor het gebied aangewezen soorten en habitattypen. Om een oplossing te bieden voor dit probleem was destijds (1 juli 2015) het Programma Aanpak Stikstof (PAS) opgericht. Op 29 mei 2019 oordeelde de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (RvS) echter dat het PAS niet als onderbouwing kan worden gebruikt voor toestemmingsverlening op grond van de Wnb.

Vanaf 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking getreden. Hierin is een vrijstelling van Wnb-vergunningplicht opgenomen voor bouwwerkzaamheden in de realisatiefase voor wat betreft stikstofdepositie (art. 2.9a Wnb). Er hoeven ten behoeve van een Wnbvergunningaanvraag (gebiedsbescherming) voor een project dus geen berekeningen en daarbij behorende beoordeling van de stikstofdepositie voor de realisatiefase meer plaats te vinden.

De vrijstelling geldt in theorie niet voor het vaststellen van een ruimtelijk plan (bijvoorbeeld een bestemmingsplan) (de plantoets Wnb) waarbij voor de ontwikkeling ook een aanlegfase aan de orde is. De vrijstelling geldt alleen voor de projecttoets in het kader van de Wnb-vergunningprocedure. Echter, omdat ervan uitgegaan wordt dat voor het project (als de ontwikkeling die het bestemmingsplan mogelijk maakt, wordt uitgevoerd) een vrijstelling geldt, wordt deze vrijstelling ook toegepast in de plantoets Wnb gebiedsbescherming.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het nationaal beleid met betrekking tot de gebiedsbescherming van het Natuurnetwerk Nederland is opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De bescherming van het NNN staat nader uitgewerkt in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL). Hierin staan instructieregels voor de omgevingsverordening van de provincies. De bescherming werkt vervolgens door in de bestemmingsplannen van de gemeenten. De instructieregels uit het BKL verplichten de provincies tot:

- het aanwijzen van Natuurnetwerk Nederland gebieden (artikel 7.6 Bkl)
- het vastleggen van de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN- gebieden (artikel 7.7 Bkl)
- het stellen van regels in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de kenmerken en waarden van NNN-gebieden (artikel 7.8 Bkl, eerste lid)
- De regels die in de omgevingsverordening komen verzekeren in ieder geval dat (artikel 7.8 Bkl, tweede lid):
 - de kwaliteit en oppervlakte van het NNN-gebied niet achteruitgaan

- de samenhang tussen de gebieden van het NNN wordt geborgd
- tijdige compensatie van een bepaalde activiteit die negatieve gevolgen heeft

Wezenlijke waarden en kenmerken

Dit betreft de actuele en potentiële natuurwaarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied, met inbegrip van de omvang en de beoogde natuurkwaliteit alsmede de samenhang met andere natuurgebieden.

'Nee, tenzij'-principe

Voor het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat nieuwe plannen of projecten niet zijn toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële) waarden en kenmerken van het NNN significant aantasten. Uitzonderingen hierop zijn wanneer sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De Rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij het NNN geen sprake is van externe werking.

Het NNN is planologisch beschermd in de Provinciale Structuurvisies en Verordeningen. In de Verordening staat aangegeven aan welke voorwaarden bij ruimtelijke ingrepen in en langs het NNN moet worden voldaan. Ook is het compensatiebeleid bij aantastingen van het Natuurnetwerk Nederland hierin opgenomen.

Overige provinciale beschermde gebieden

Naast het NNN kunnen ook andere gebieden beschermd zijn op provinciaal niveau. Dit verschilt per provincie. Beschermde gebieden kunnen als volgt omschreven zijn:

- ecologische verbindingzones,
- weidevogelgebieden, ganzenfoerageergebieden, leefgebied weide- en akkervogels of rust- en foerageergebied ganzen en smienten,
- groene ontwikkelingszone of groenblauwe mantel of groene contour
- natuur/ bos- en natuurgebieden buiten NNN.

Ook deze gebieden kennen een vorm van een beschermingsregime, in sommige gevallen gelijk aan het NNN, soms in een lichtere vorm.

Provincies kunnen ook provinciale landschappen aanwijzen. De aanwijzing van de Bijzonder Provinciale Landschappen is verleend op grond van Artikel 1.12 lid 3 van de Wnb (zie tekstkader). Ook deze gebieden kunnen een beschermingsregime hebben vastgelegd in de provinciale verordening.

Art. 1.12 lid 3 Wnb

Gedeputeerde Staten kunnen gebieden gelegen buiten het Natuurnetwerk Nederland aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als «bijzondere provinciale natuurgebieden», onderscheidenlijk «bijzondere provinciale landschappen».

Wnb - Beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is vastgelegd in artikel 4.1 tot en met 4.9 van de Wnb. De Wnb heeft tot doel de oppervlakte bos in Nederland in stand te houden. Begin 20e eeuw kwam dit doel vooral voort uit de belangen van de houtproductie, maar gaandeweg is meer oog gekomen voor de andere functies die bossen en houtopstanden hebben, zoals klimatologische, landschappelijke en recreatieve functies.

Binnen de Wnb worden houtopstanden beschermd die aan bepaalde voorwaarden voldoen (Wnb artikel 4.1). Voornaamste onderscheid wordt gemaakt op basis van de locatie. Houtopstanden welke binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom Wnb vallen, zijn namelijk uitgezonderd (artikel 4.1) en worden niet onder de Wnb beschermd. De begrenzing van de bebouwde kom in de zin van de Wnb komt niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwde kom in de zin van de Wnb heeft vastgesteld, is de Wnb overal van toepassing in die betreffende gemeente.

Een houtopstand onder de Wnb wordt gezien als een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:

- 1) een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of;
- 2) bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

De Wnb is van toepassing op houtopstanden die buiten de bebouwde kom liggen. De gemeenteraad dient de grens van de bebouwde kom Wnb vast te leggen. Veel gemeentes hebben dit ook gedaan.

De grens van de bebouwde kom Wnb is niet hetzelfde als de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. De bebouwde kom grens in de Wegenverkeerswet wordt met een ander oogmerk bepaald en vastgesteld. Volgens een uitspraak van de rechtbank is het niet mogelijk om het hele grondgebied van de gemeente aan te wijzen als bebouwde kom. De aard van het gebied is bepalend voor de vraag of het gebied kan aangewezen worden als bebouwde kom. De vaststelling van de grens van de bebouwde kom is van feitelijke aard: waar houdt de bebouwing op.

De provincies zijn op grond van de gemeentewet bevoegd om in het kader van interbestuurlijk toezicht zo nodig maatregelen te treffen als een gemeente heeft verzuimd om de begrenzing van de bebouwde kom vast te stellen, of deze heeft vastgesteld op een wijze die in strijd komt met het recht of het algemeen belang. Een begrenzing die is vastgesteld op grond van artikel 1 vijfde lid van de Boswet geldt ingevolge van het overgangsrecht overigens tevens als begrenzing van de bebouwde kom voor de Wnb.

De begrenzing van de bebouwde kom in de zin van de Wnb dus niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwde kom in de zin van de Wnb heeft vastgesteld, is de Wnb overal van toepassing in die betreffende gemeente.

Door het zogenoemde regelverbod van artikel 4.6 Wnb kunnen gemeente ook buiten de bebouwde kom regulerend optreden. Hierdoor kunnen gemeente ook een kapverbod opstellen voor houtopstanden die ze willen beschermen buiten de bebouwde kom. Er zijn veel gemeentes die dat ook daadwerkelijk hebben gedaan.

Er zijn ook gemeentes die houtopstanden buiten de bebouwde kom beschermen via een monumentenverordening. Voor deze houtopstanden is dus (ook) een omgevingsvergunning van de gemeente noodzakelijk. In voorliggende rapportage is niet getoetst aan gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages (bijv. APV, bestemmingsplannen, etc.).

Meld- en herplantplicht

De Wnb stelt dat wanneer houtopstanden worden gekapt, er voorafgaand aan de kap een meldingsplicht bij de provincie is.

De provincie bepaalt welke informatie omtrent de te kappen opstand aangeleverd dient te worden, op welke termijn dit aangeleverd dient te worden en welke voorwaarden voor de uitvoering van de kap gelden. Daarnaast geldt dat binnen drie jaar na de kap een herbeplantingsplicht geldt (door aanplant, bezaaiing of natuurlijke verjonging dan wel op andere wijze realiseren van een nieuwe houtopstand). Wanneer dat niet op dezelfde plaats kan, dan kan een provincie ontheffing verlenen de herbeplanting op andere gronden toe te staan indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels. Verder kunnen provincies ontheffing of vrijstelling verlenen voor bepaalde verbodsbepalingen en/of voorwaarden omtrent herbeplanting.

In de volgende gevallen geldt op grond van de Wnb geen verplichting tot het melden en herbeplanten voor het vellen:

- periodiek vellen van griend- of hakhout;
- houtopstanden die een zelfstandige eenheid vormen van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, én hetzij geen groter oppervlakte beslaan dan 10 are, hetzij ingeval van rijbeplanting, gerekend over het totaal aantal rijen, niet meer bomen omvatten dan 20;
- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom in de zin van de Wnb;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande:
 - o wegbeplantingen;
 - o beplantingen langs waterwegen, en
 - o eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
- ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
- bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
- zijn aangelegd na 1 januari 2013;
- vellen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel ten behoeve van Natura 2000;
- vellen ter uitvoering van een mitigerende of compenserende natuurmaatregel uit een Natura 2000-vergunning, een soortenontheffing, een Tracébesluit of een omgevingsvergunning;
- vellen voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen;

vellen en herbeplanten dat plaatsvindt overeenkomstig een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Beschermde houtopstanden (naast Wnb)

Houtopstanden zijn tevens beschermd op grond van gemeentelijk regelgeving. Dit is vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de betreffende gemeente. Bomen kunnen op gemeentelijk niveau ook op een andere manier beschermd zijn. De bescherming van een houtopstand of groenstructuren kan bijvoorbeeld opgenomen zijn in de planregels bij een bestemmingsplan of via een gemeentelijke bomenverordening.

Bij voorgenomen kap van houtopstanden dient daarom ook altijd gekeken te worden naar deze bepalingen. Mogelijk kan uit deze bepalingen volgen dat voor de kap van een houtopstand een omgevingsvergunning nodig is welke bij de gemeente moet worden aangevraagd.

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets

In deze bijlage wordt de methodiek beschreven die gehanteerd is tijdens het onderzoek naar de aanwezigheid en de toetsing van beschermde soorten, beschermde gebieden, beschermde houtopstanden en kansen voor natuurwaarden in het plangebied.

Soortbescherming

Het onderzoek naar beschermde soorten bestaat uit een bureaustudie, oriënterend terreinbezoek en effectbepaling.

Bureaustudie

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek is specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (Wnb artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (Wnb artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (Wnb artikel 3.10). Bij vogels is met name speciale aandacht geschonken aan vogelsoorten met jaarrond beschermd nest. Bij werkzaamheden in watergangen/waterwegen is specifiek aandacht geschonken aan soorten van het aquatisch milieu. Bij werkzaamheden aan gebouwen is specifiek aandacht geschonken aan gebouwbewonende soorten. In voorliggende toetsing is geen aandacht besteed aan Rode Lijst-soorten.

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd². Hierbij is nagegaan of er in de periode 2017-2022 beschermde soorten zijn aangetroffen in een straal van 1 km rondom het plangebied. Daarnaast zijn indien relevant ook regionale bronnen en atlassen gebruikt. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. De resultaten van de bureaustudie geven een indicatie van de soorten die in het plangebied kunnen voorkomen.

Oriënterend terreinbezoek

Tijdens het oriënterend terreinbezoek is door middel van een fysieke inspectie gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren. Daarnaast heeft een biotoopbeoordeling plaatsgevonden. Bij een biotoopbeoordeling wordt gekeken in hoeverre het aanwezige biotoop geschikt is voor beschermde soorten. Het betreft een deskundigenoordeel op basis van een biotopenscan. Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Effectbepaling

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het oriënterend terreinbezoek is bepaald of op voorhand (negatieve effecten op) beschermde soorten al dan niet kunnen worden uitgesloten en of vervolgstappen (soortgericht nader onderzoek) noodzakelijk zijn. Indien van toepassing is geadviseerd over de te volgen procedure in het kader van de natuurwetgeving.

² Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF (2017-2022) op basis van een abonnement van Antea Group en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Beschermde gebieden

In het kader van gebiedsbescherming zijn de volgende gebieden meegenomen:

- Natura 2000-gebieden;
- Natuurnetwerk Nederland (NNN);
- Overige provinciaal beleid.

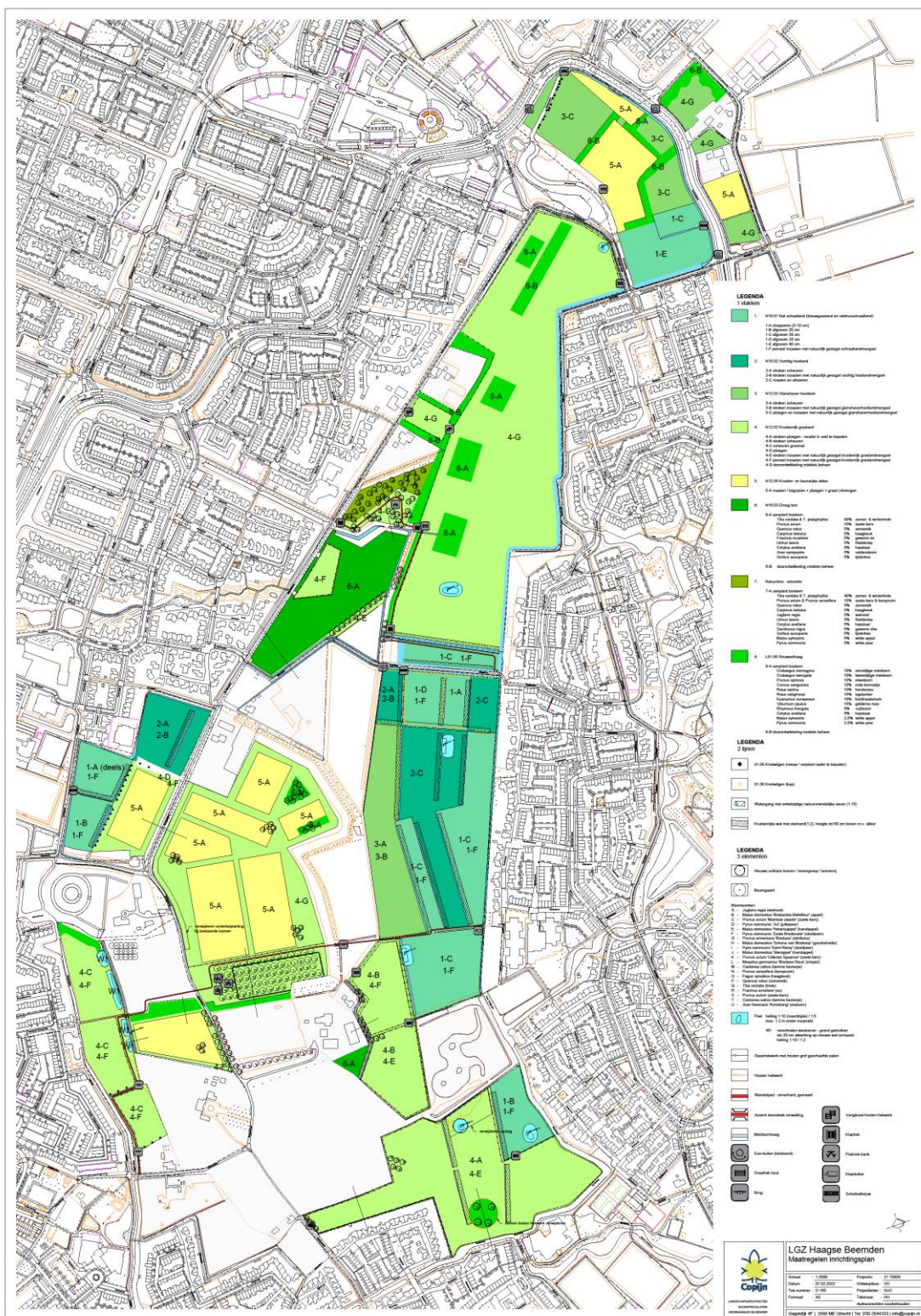
Op basis van een bureaustudie is de ligging van de gebieden ten opzichte van het plangebied in beeld gebracht. Hiervoor is gebruik gemaakt van onder andere AERIUS-calculator (versie 2021) (Natura 2000-gebieden) en de provinciale website en/of digitale atlas (NNN, overig provinciaal beleid). Op basis van de ligging en de voorgenomen ontwikkeling is (indien relevant) een effectbepaling uitgevoerd. Voor de effectbepaling is gekeken naar directe effecten als gevolg van ruimtebeslag. Indien van toepassing zijn ook mogelijke indirecte effecten bekeken. Hierbij kan gedacht worden aan verstoring door geluid, licht en trillingen en optische verstoring. In het kader van Natura 2000-gebieden is ook gekeken naar mogelijk effecten door een toename aan stikstofdepositie. Indien aan de orde is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. Hierbij kan gedacht worden aan een voortoets of passende beoordeling t.b.v. Natura 2000-gebieden. Of het doorlopen van een 'nee, tenzij-procedure' in het kader van mogelijke effecten op NNN-gebieden.

Beschermde houtopstanden Wnb

Op basis van het planvoornemen en de ligging van het plangebied is onderzocht of er onder de Wnb beschermde houtopstanden aanwezig zijn binnen het plangebied. Hierbij is gebruik gemaakt van de door de initiatiefnemer aangeleverde informatie over het planvoornemen, recente luchtfoto's en indien beschikbaar de begrenzing van de gemeentelijke bebouwde kom Wnb. Indien onder de Wnb beschermde houtopstanden aanwezig zijn in het plangebied, is getoetst of er sprake is van aantasting van beschermde houtopstanden. Indien er sprake is van aantasting van Wnb beschermde houtopstanden is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. In voorliggende rapportage is niet getoetst aan gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages (bijv. APV, bestemmingsplannen, etc.).

Kansen voor natuurwaarden in het plangebied

Binnen een plan zijn vaak mogelijkheden/ kansen aanwezig voor het verhogen van de natuurwaarden (biodiversiteit). Indien dit van toepassing is op het voornemen, zijn hiervoor suggesties gedaan op basis van expert judgement.

Natuurtoets

Haagse Beemden Breda
projectnummer 0476731.100
16 december 2022
Gemeente Breda

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT

E. karst.keijzers@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

Copyright © 2022

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.